X kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI FINANSÓW PUBLICZNYCH**
(NR 37)
z dnia 9 kwietnia 2024 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 37)

9 kwietnia 2024 r.

Komisja Finansów Publicznych, obradująca pod przewodnictwem poseł **Krystyny Skowrońskiej (KO)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, odbyła:

– pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o wsparciu kredytobiorców, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy i znajdują się w trudnej sytuacji finansowej oraz ustawy o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom (druk nr 248).

W posiedzeniu udział wzięli: **Jurand Drop** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Tadeusz Białek** prezes Związku Banków Polskich wraz ze współpracownikami, **Agnieszka Wachnicka** wiceprezes Związku Banków Polskich wraz ze współpracownikami, **Cezary Stypułkowski** przewodniczący Rady Związku Banków Polskich, **Juliusz Tetzlaff** dyrektor Departamentu Mieszkalnictwa Ministerstwa Rozwoju i Technologii wraz ze współpracownikami, **Adrian Zwoliński** dyrektor Departamentu Rynku Finansowego i Prawa Korporacyjnego Konfederacji Lewiatan.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Ksenia Angierman-Kozielska, Maciej Krawczyk, Bogdan Wojtów, Jarosław Żołądź** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Wojciech Białończyk**, **Łukasz Kasiak** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Bardzo serdecznie witam panie i panów posłów oraz naszych gości na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych. Otwieram posiedzenie Komisji Finansów Publicznych.

Stwierdzam kworum.

Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o wsparciu kredytobiorców, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy i znajdują się w trudnej sytuacji finansowej, oraz ustawy o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom (druk sejmowy 248). O uzasadnienie poprosimy pana ministra finansów. Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie widzę.

Wobec niezgłoszenia uwag do porządku dziennego stwierdzam jego przyjęcie.

Chciałabym w imieniu Komisji Finansów Publicznych przywitać na dzisiejszym naszym posiedzeniu pana Juranda Dropa – podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów, pana Marcina Mikołajczyka – zastępcę przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego, pana Tadeusza Białka – prezesa Związku Banków Polskich, panią Jolantę Purgat – głównego specjalistę w biurze Rzecznika Finansowego... pana Piotra Kasprzaka – zastępcę dyrektora Departamentu Stabilności Finansowej Narodowego Banku Polskiego, panią Agnieszkę Wachnicką – wiceprezes Związku Banków Polskich, pana Artura Zwolińskiego – zastępcę dyrektora w Departamencie Ochrony Zbiorowych Interesów Konsumentów Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, pana Adriana Zwolińskiego – dyrektora Departamentu Rynku Finansowego i Prawa Korporacyjnego Konfederacji Lewiatan, i wszystkich naszych gości, którzy przyszli na dzisiejsze posiedzenie.

Przystępujemy zatem do realizacji porządku dziennego. Informuję państwa, że marszałek Sejmu w dniu 18 marca bieżącego roku skierował rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o wsparciu kredytobiorców, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy i znajdują się w trudnej sytuacji finansowej, oraz ustawy o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom z druku sejmowego nr 248 do Komisji Finansów Publicznych do pierwszego czytania. Przystępujemy zatem

do pierwszego czytania. Bardzo proszę pana ministra o uzasadnienie projektu ustawy w imieniu wnioskodawców, czyli w imieniu rządu. Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Jurand Drop:

Dziękuję bardzo. Dobry wieczór państwu. Szanowna pani przewodnicząca, szanowni państwo, projekt ustawy o zmianie ustawy o wsparciu kredytobiorców, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy i znajdują się w trudnej sytuacji finansowej, oraz ustawy o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom przewiduje czasowe przedłużenie okresu obowiązywania rozwiązań osłonowych w postaci wakacji kredytowych. Wprowadza także zmiany, których efektem powinno być większe wykorzystanie Funduszu Wsparcia Kredytobiorców.

Zgodnie z projektem mechanizm wakacji kredytowych ma zostać przedłużony na 2024 rok. Proponuje się, aby zawieszenie to przysługiwało w wysokości 1 miesiąca na kwartał, to jest wymiarze dwóch miesięcy od 1 maja 2024 do 30 czerwca 2024, a w przypadku kolejnych kwartałów – w wymiarze miesiąca w każdym kwartale. W tym punkcie będziemy sugerowali poprawkę, którą już omówiliśmy z legislatorami, która utrzymywałaby ilość wakacji kredytowych miesiąc na kwartał, czyli 4 miesiące w ciągu roku, natomiast nieco późniejsze wejście w życie ze względu na przebieg procesu legislacyjnego.

Przechodząc do tego, co projekt zawiera, dla inwestorów społecznego budownictwa czynszowego przewiduje się możliwość zawieszenia spłaty kredytu, udzielonego przez BGK, przez Bank Gospodarstwa Krajowego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 października o społecznych formach popierania budownictwa mieszkaniowego. Zawieszenie spłaty kredytu będzie możliwe na czas dwóch miesięcy w okresie od 1 maja do 30 czerwca 2024 oraz dwóch miesięcy w okresie od 1 lipca 2024 do 31 grudnia, jednak łącznie nie dłużej niż na 12 miesięcy. Znowu tutaj jest poprawka w kwestii, o której wcześniej wspominałem.

Jednocześnie projekt zakłada wprowadzenie kryterium, zgodnie z którym zawieszenie spłaty kredytu będzie przysługiwało konsumentowi, jeśli wartość udzielonego kredytu nie przekracza 1200 tys. zł, a średnia arytmetyczna wartości wskaźnika „rata do dochodu" w rozumieniu ustawy z dnia 9 października 2015 o wsparciu kredytobiorców, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy i znajdują się w trudnej sytuacji finansowej, za okres ostatnich trzech miesięcy, poprzedzających miesiąc złożenia wniosku, będzie przekraczać 30% albo na dzień złożenia wniosku konsument ma na utrzymaniu co najmniej troje dzieci. Czyli to są dwa kryteria plus pułap 1200 tys.

Ustawa o wsparciu kredytobiorców, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy i znajdują się w trudnej sytuacji finansowej posługuje się definicją dochodu w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, z czego wynika również katalog obciążeń pomniejszających dochód, jak i katalog przychodów odliczanych od dochodów, na przykład świadczenie 800 plus. Weryfikacja wniosku o zawieszenie spłaty kredytu będzie odbywać się na zasadach dotychczasowych, to znaczy, wraz z wnioskiem konsument będzie również musiał zadeklarować spełnianie przesłanki odnośnie do wartości wskaźnika „rata do dochodu" albo odnośnie do posiadania na utrzymaniu co najmniej trójki dzieci pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

Druga część tego projektu, czy też druga część przepisów, to jest liberalizacja przesłanek do uzyskania wsparcia z Funduszu Wsparcia Kredytobiorców, to jest zmniejszenie wielkości wskaźnika „rata do dochodu" z obecnych 50% do 40%, zwiększenie kwoty dochodu uprawniającej do wsparcia, to jest miesięczny dochód gospodarstwa domowego pomniejszony o miesięczne koszty obsługi kredytu mieszkaniowego nie będzie przekraczał dwuipółkrotności kryteriów ustawy o pomocy społecznej (obecnie to jest dwukrotność tej kwoty), wydłużenie okresu udzielenia wsparcia do 40 miesięcy z obecnych 36, zwiększenie wartości maksymalnego wsparcia z 2 tys. do 3 tys. zł, wydłużenie okresu spłaty wsparcia lub pożyczki z obecnych 144 rat do 200 rat (dzięki temu maksymalna wysokość wsparcia lub pożyczki wyniesie 120 tys. zł) oraz umorzenie pozostałych 66 rat zwrotu wsparcia lub pożyczki po dokonaniu bez opóźnień spłaty 144 rat. Obecnie umorzenie z 44 rat po dokonaniu spłaty 100 rat jest możliwe. Obecnie kwota umorzenia

wynosi 22 tys. zł, a projekt przedłuża... podwyższa ją do 39,6 tys. zł, co jest oczywiście multiplikacją wielkości rat.

Przepisy pozwolą również na złożenie wniosków o zmianę warunków udzielonego wsparcia na nowe, korzystniejsze warunki, wynikające z przepisów projektowanej ustawy. Myślę, że tyle wystarczy opisu samej ustawy.

Wysoka Komisjo, panie przewodniczący, proszę o procedowanie przedłożonego projektu ustawy, jego przyjęcie z tymi pewnymi zmianami, które powinny zostać zaproponowane.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Dziękuję bardzo panu ministrowi. Chciałabym przypomnieć o dwóch rzeczach. Ustawę o wsparciu kredytobiorców znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej… Mamy ustawę z 2015 r., poprawioną w 2022 r. i zmienianą. W tym przypadku zmieniamy zarówno kryteria „rata do dochodów", ten wskaźnik, ale również podwyższamy tę kwotę i stosujemy wakacje kredytowe, przedłużamy, o czym pan minister powiedział, na kolejny 2024 r. W związku z uwagami, które przekazał pan minister, termin wejścia w życie ustawy od miesiąca maja… wejście w życie proponujemy 7 dni. Ja dlatego mówię, ponieważ prosiłabym, aby te poprawki rozdać, żeby dyskusja koncentrowała się już w zakresie tych kryteriów. Wejście w życie 7 dni, czyli od połowy maja, i wtedy przesuwalibyśmy. Od miesiąca czerwca do sierpnia jest możliwość skorzystania z raty odłożonej dwa razy i od września do grudnia również przez dwa miesiące. A zatem przystępujemy... Państwo, rozumiem, posłowie otrzymali również wszystkie opinie, które wpłynęły do Komisji Finansów Publicznych. Chcemy rozpocząć procedowanie.

Przypominam, że pierwsze czytanie obejmuje debatę w sprawie zasad ogólnych projektu ustawy, następnie zadawanie pytań przez posłów, odpowiedzi przedstawicieli wnioskodawców. Jeżeli są na sali, bo są i witałam przedstawicieli strony społecznej, również będę chciała oddać im głos. Bardzo proszę, kto z pań i panów posłów? Pan poseł Buda, bardzo proszę.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca, szanowni państwo, w 2022 i 2023 r. obowiązywały wakacje kredytowe, które objęły 1200 tys. rachunków, 1200 tys. umów. Wynikało to z oczywistych względów – raty kredytów wzrosły od 40 do 100%. Rzeczywiście było to tak skonstruowane, tak to zbudowaliśmy, że finansowanie tego programu i tego mechanizmu było przerzucone na sektor bankowy. Wydatki z tego tytułu były mniej więcej 15 mld do końca 2023 r. Nasuwa się proste zasadnicze pytanie, co się zmieniło od tamtego czasu, czyli od 2022 i 2023 r., że wakacje kredytowe w tym roku mają być ograniczone w takiej skali, gdzie z OSR-u można wyczytać, że skorzysta z tego nie więcej niż połowa poprzednich beneficjentów? Stąd nasuwa się pytanie, o ile i czy w ogóle spadły raty kredytów Polaków, żeby można mówić o tym, że wakacje kredytowe powinny być ograniczone. W pierwszej części wypowiedzi chciałbym właśnie zapytać o to, ile spadły raty kredytowe Polaków, żeby można było mówić o tym, że wakacje kredytowe trzeba w jakikolwiek sposób – bo zaraz wejdziemy w szczegóły – ale w jakikolwiek sposób ograniczyć, tym bardziej, że koszt po stronie budżetu państwa jest 0 zł? Ja rozumiem, bo znamy stanowiska banków polskich, Zrzeszenia Banków Polskich, które wskazują jasno, że nie proponują wakacji kredytowych. Ja rozumiem, że to jest jakiś benchmark do podejmowania decyzji, ale żeby rząd skłaniał się ku opinii jeden do jednego z propozycją banków, czegoś takiego często nie spotykamy. W związku z tym moje pytanie jest takie, jakie argumenty wpłynęły na to, żeby dzisiaj rezygnować z wakacji kredytowych i żeby je ograniczać o połowę w sytuacji, w której – jak śmiem przypuszczać – raty kredytów prawie nikomu czy też na pewno nikomu nie spadły w przestrzeni 2024 r. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Chciałam zauważyć, panie pośle, że spadły stopy. Spadły stopy kredytowe, ustalane… stopa Narodowego Banku Polskiego, która jest podstawą.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Spadek stóp procentowych. Rzeczywiście była jedna obniżka...

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (KO):

I po drugie, gdyby pan obserwował, jeżeli już mówimy, nie polemizujemy w tej chwili, bo pan zadawał, spadł WIBOR.

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Natomiast zwróćmy uwagę na to, jaki ma wpływ spadek stóp procentowych w październiku na kredyty dzisiaj, często jest to odroczone w czasie i spadek o 0,25 punktu procentowego to jest spadek 30 zł względem 1200-1300 wzrostu raty w ostatnich dwóch latach.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Nie chcę z panem polemizować, ale...

Poseł Waldemar Buda (PiS):

Prosimy więc pana ministra o odpowiedź na pytanie.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Ależ oczywiście i proszę bardzo. Pani poseł. Pani poseł Magdalena Łośko.

Poseł Magdalena Łośko (KO):

Tak, już jestem. Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, ja mam podobne pytanie, jak mój przedmówca, to znaczy, pytanie związane z liczbą… Czy ministerstwo ma przeliczoną liczbę przypuszczalnych beneficjentów tego programu? Ale chciałabym również sprostować słowa mojego przedmówcy, ponieważ ta ustawa nie rezygnuje z wakacji kredytowych, wręcz przeciwnie – te wakacje kredytowe są przedłużane. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Dziękuję bardzo. Kto z państwa posłów chciałby jeszcze zabrać głos? Nie widzę. Ja pozwolę sobie zabrać głos po stronie społecznej. Kto z państwa... Przedstawiciel Lewiatana. Bardzo proszę każdego o przedstawienie. Widzę pana prezesa Związku Banków Polskich, pana prezesa Białka. W takiej kolejności poproszę o zabranie głosu. Pan Adrian Zwoliński.

Dyrektor Departamentu Rynku Finansowego i Prawa Korporacyjnego Konfederacji Lewiatan Adrian Zwoliński:

Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca. Szanowni państwo, pani przewodnicząca, szanowny panie ministrze, szanowni goście, szanowni państwo posłowie, chciałbym odnieść się do tej propozycji i przedstawić nasze podejście do sprawy. Tak naprawdę rzecz rozbija się o trzy kluczowe kwestie. Pierwszą kwestią jest to, czy wakacje kredytowe są rozwiązaniem zwyczajnym, typowym, klasycznym. Myślę, że wszyscy zgodzimy się z odpowiedzią, że wakacje kredytowe nie są rozwiązaniem typowym, zwyczajnym, klasycznym – są nadzwyczajnym rozwiązaniem. Rozwiązaniem zwyczajnym jest Fundusz Wsparcia Kredytobiorców. Zatem drugie pytanie, które należy sobie postawić, to, czy istnieje przestrzeń do nadzwyczajnych, wyjątkowych rozwiązań w obecnej sytuacji makroekonomicznej. Spójrzmy, jak to wygląda. Po części jest to również, być może, odpowiedź na podnoszone przez pana posła zagadnienia.

Z danych BIK-u wynika, że w lutym tego roku wskaźnik przeterminowań w portfelu kredytowym mieszkaniowym w złotówkach powyżej 30 dni był na poziomie około 3,6 powyżej 90 na poziomie około 3,2, jeżeli chodzi o wartość. Jeżeli chodzi o rozmiar liczbowy, 1,8 dla 30 dni, powyżej 30 dni, 1,4 powyżej 90. Oznacza to, że w kontekście opóźnień obecnie sytuacja jest nieco lepsza czy też porównywalna, jak w 2018 r. Generalnie pogorszyła się ona od końcówki 2021 r., ale nie pogorszyła się do sytuacji niepokojącej.

Spójrzmy na procent kredytobiorców z opóźnieniami w spłacie złotówkowych kredytów mieszkaniowych powyżej 30, 90 dni. Powyżej 30 – 1,6% za luty tego roku, na końcu lutego tego roku, powyżej 90 dni – 1,2%. Również nie wydaje się, aby były to dane zatrważające lub wskazujące na sytuację nadzwyczajną. Bezrobocie w 2023 r. wahało się między 5 a 5,6%, stopy procentowe – dwukrotna obniżka w drugiej połowie 2023 r. Ona była. Płace, programy popytowe, jeżeli chodzi… Ciężko nie zauważyć na ten moment popra-

wiającej się siły nabywczej. W styczniu płace wzrosły o 12,8 rok do roku powyżej konsensusu rynkowego, w ujęciu realnym najszybciej od pierwszej połowy 2008 r., o 8,6%. Generalnie marcowa projekcja NBP również wskazuje wzrost płac w ujęciu realnym w niniejszym roku. Należy oczywiście też wskazać chociażby dwukrotną podwyżkę płacy minimalnej, zmiany 500 Plus na 800 plus, wzrost wynagrodzeń w budżetówce czy kontynuację programu Kredyt 2%.

Oczywiście w grę wchodzi inflacja. Tymczasowo ona się obniżyła, natomiast najpewniej niedługo będziemy obserwować pewne wzrosty inflacji. To wynika między innymi z wygasania efektów bazy i tak dalej. Natomiast istnieją oczywiście zagrożenia dla inflacji. Nie jest powiedziane, że ten problem inflacyjny jeszcze de facto nie zniknął z naszego horyzontu i należy zauważyć, że wakacje kredytowe są również częścią tego problemu, ponieważ wakacje kredytowe są zjawiskiem proinflacyjnym.

I ostatnie pytanie, które należałoby sobie zadać. Skoro generalnie mamy do czynienia z nadzwyczajnym rozwiązaniem, a nie mamy nadzwyczajnych okoliczności makroekonomicznych, to czy jest to rozwiązanie – w cudzysłowie – darmowe? Otóż nie jest rozwiązaniem darmowym, ponieważ jest rozwiązaniem rodzącym koszty. Oprócz oczywiście jego skutków w postaci odroczenia rat kredytu, rodzi ryzyko możliwych kosztów, które mogą ponieść emeryci czy oszczędzający poprzez wycenę portfeli inwestycyjnych, ubożsi poprzez właśnie chociażby proinflacyjny wpływ wakacji kredytowych, częściowo również klienci banków poprzez wzrost kosztów czy spadek opłacalności usług finansowych, częściowo również banki, co oczywiście ma wpływ na rozwój i finansowanie gospodarki. Więc nie jest tak... Oczywiście mamy również do czynienia z kwestią generalnie niematerialną, którą należy nazwać jako negatywny wpływ... czy też pozytywny wpływ, niestety, na zjawisko pokusy nadużycia. Posiłkując się przykładowo „Moralnością finansową Polaków", badaniem ZPF-u z zeszłego roku, nagłą ingerencję państwa w stosunek umowy... już obecnie 49,6% respondentów uważa, że można usprawiedliwić czasem, często lub zawsze, że ktoś zaciąga kredyt, nie zapoznając się dokładnie z warunkami spłaty. W związku z tym takie rozwiązanie nadzwyczajne w nienadzwyczajnych okolicznościach również ciężko wskazywać, aby miało pozytywny wpływ na minimalizację pokusy nadużycia. Niestety, raczej będzie miało negatywne poprzez jej zwiększenie.

Więc czy mówimy tutaj o kwestiach kosztów, ryzyka kosztów, bardziej materialnych czy niematerialnych, one istnieją. W związku z tym, że w naszej ocenie to nadzwyczajne rozwiązanie nie spotyka nadzwyczajnych okoliczności, a rodzi ryzyka kosztów, różnego rodzaju, sugerowalibyśmy – i tak też wskazujemy w naszej analizie – aby nie przedłużać wakacji kredytowych na rok 2024, a pozostać i wprowadzić liberalizację zasad Funduszu Wsparcia Kredytobiorców, przewidzianych w projekcie. Na wypadek nieuznania tego oczywiście mamy inne rekomendacje, które precyzowałyby wakacje kredytowe na wypadek nieprzyjęcia nasze głównej rekomendacji. Opisaliśmy je w opinii, zatem nie będę ich tutaj przytaczał szczegółowo. Jako przykład mogę tylko wskazać jedną kwestię, a mianowicie taką, jak chociaż wykluczenie kredytów na stałą stopę procentową. Ciężko właściwie zrozumieć, czemu ten projekt obejmuje, dotyczy kredytów i na stałą, i na zmienną, skoro de facto z jego uzasadnienia i OSR-u wynika, iż adresowany jest do kredytów na zmienną. To tylko jeden z przykładów. Inne propozycje rozwiązań zawarliśmy w analizie. Bardzo dziękuję za możliwość udzielenia... za głos i dziękuję za wysłuchanie.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Pan Tadeusz Białek, Związek Banków Polskich. Pan prezes, bardzo proszę.

Prezes Związku Banków Polskich Tadeusz Białek:

Szanowna pani przewodnicząca, szanowny panie ministrze, szanowni państwo, swoją wypowiedź chciałbym podzielić wyraźnie na dwa obszary. Związek Banków Polskich chce wyraźnie odnotować, że sektor bankowy pozytywnie ocenia zmiany w zakresie Funduszu Wsparcia Kredytobiorców. Fundusz Wsparcia Kredytobiorców, który w 2015 r. został powołany, jest w istocie takim konkretnym, instytucjonalnym narzędziem pomocy, który ulega w tym projekcie znaczącemu zwiększeniu. Przypomnę przecież, że to jest zwiększenie kwoty wsparcia, wydłużenie czasu, w którym klient otrzymuje wsparcie, wresz-

cie zwiększenie osób uprawnionych do korzystania z tego wsparcia poprzez obniżenie wskaźnika RDD, to jest, rata do dochodu.

To jest, proszę państwa, realna pomoc, trwała. Klient może uzyskać – w zmienionych właśnie w tym projekcie zasadach – wsparcie na 36 miesięcy. To nie jest, proszę państwa, jedna rata, której klient nie zapłaci raz w kwartale, którą przecież musi zapłacić na koniec harmonogramu, która jest doliczana. Przez 36 miesięcy w Funduszu Wsparcia Kredytobiorców może uzyskać realną pomoc, która ulega zwiększeniu. Może pokryć nawet 100% raty. Nie wiem, czy państwo wiecie, mamy to szczegółowo wyliczone, zresztą przedstawialiśmy to w naszych stanowiskach, że klient, który korzysta z Funduszu Wsparcia Kredytobiorców, zamiast wakacji kredytowych uzyskuje znacznie większą realną korzyść, ponieważ w Funduszu Wsparcia Kredytobiorców część wsparcia podlega umorzeniu. Przy wakacjach kredytowych klient nie uzyskuje nic, poza przesunięciem, poza chwilową ulgą, czyli przesunięciem na raty na koniec harmonogramu. W tej sytuacji pozostaje zupełnie – w naszej ocenie – nieuzasadnione i powiem szczerze nieracjonalne kontynuowanie programu wakacji kredytowych w sytuacji, kiedy rząd stawia na wzmocnienie, urealnienie i zwiększenie pomocy w Funduszu Wsparcia Kredytobiorców.

Jaka będzie praktyka, proszę państwa? Klient, który będzie miał do wyboru wakacje i Fundusz Wsparcia Kredytobiorców, będzie korzystał z wakacji, bo nie jest świadomy realnych korzyści, jakie wynikają z Funduszu Wsparcia Kredytobiorców. Czyli mimo rozszerzenia znaczącego tego programu klienci będą korzystać z chwilowej ulgi zaledwie, a nie z realnej pomocy.

Nieprawdziwą jest również informacja – tu chcę wyraźnie sprostować – niestety, którą podawał pan minister Buda, że wakacje kredytowe nie kosztują nic budżetu państwa. Otóż, proszę państwa, zeszłe wakacje kredytowe, które kosztowały sektor bankowy 15 mld zł, skutkowały ubytkiem w CIT, przez ten koszt 15 mld zł, 3 mld zł. 3 mld zł mniej CIT-u odprowadzonego do budżetu państwa z uwagi na koszt 15 mld, który banki musiały ponieść.

Proszę państwa, wakacje kredytowe to program, który w poprzedniej formule na skutek obiektywnych danych dostarczonych nie przez nas, ale przez Biuro Informacji Kredytowej, które identyfikuje wszystkie portfele kredytobiorców… poświadcza, że zaledwie 14%, chcę to wyraźnie podkreślić, 14% klientów, którzy skorzystali z poprzednich wakacji kredytowych to klienci, którzy realnie potrzebowali pomocy. Co się więc stało z pozostałymi? Ponad 50% klientów przeznaczyło to na nadpłaty kredytów, a 30% – na zwykłe wydatki gotówkowe. Wszyscy się chyba zgadzamy, że szukamy instrumentu pomocy kredytobiorcom w spłacie rat, a nie dodatkowych, nieuprzywilejowanych korzyści w postaci grantów dla osób, które tej pomocy rzeczywiście nie potrzebują.

Proszę państwa, powinniśmy ogłosić koniec z tendencją masowego... polityką masowego rozdawnictwa kosztem określonych branż gospodarki, kluczowych podatników i kosztem także budżetu państwa. Przypomnę 3 mld zł mniej CIT-u za powszechne wakacje kredytowe dla wszystkich w formule, której w żadnym państwie Unii Europejskiej nie spotkano, w formule, która zresztą również w kontekście kontynuowania wakacji… Chcę wyraźnie podkreślić, że aktualne przedłużenie wakacji kredytowych nawet przy liberalizacji kryteriów, jest w naszej ocenie niezgodne z wytycznymi Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego, gdzie Polska – jako członek Unii Europejskiej – musi przestrzegać tych wytycznych, które wyraźnie wskazują, jako wytyczne Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego w zakresie moratoriów płatniczych, że moratoria płatnicze to wyjątkowy, doraźny instrument, który nie może mieć charakteru powszechnego. Tak stanowią wytyczne Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego, które Polska jest zobowiązana wypełniać i przestrzegać.

Chcę również zwrócić uwagę na to, że zupełnie nieuzasadnione jest przyznawanie wakacji kredytowych, mimo zliberalizowanych kryteriów, dla osób, które mają kredyty stałoprocentowe. Sam fakt kredytu stałoprocentowego zabezpiecza klienta przed wzrostem rat kredytowych i przeczy w istocie naturze zastosowania tego instrumentarium. Zupełnie również nieuzasadnione są zmiany, które powodują zwiększenie progu zastosowania wskaźnika dla… wskaźnika pomocy społecznej przy właśnie Funduszu Wsparcia Kredytobiorców, który akurat popieramy co do zasady, ale chcę zwrócić uwagę na to,

że będziemy udzielać kredytów, które z chwilą ich udzielenia będą klasyfikować się do pomocy. To jest postawione na głowie i tak naprawdę proszę się nie dziwić, jeśli banki nie będą udzielać kredytów osobom, które będą się klasyfikować od razu, z momentem udzielenia kredytu, do uzyskania pomocy.

Reasumując, proszę państwa, przy znaczącym wzmocnieniu Funduszu Wsparcia Kredytobiorców, który daje realną, trwałą pomoc dla klienta, kontynuacja wakacji kredytowych, nawet przy zliberalizowanych przesłankach, jest w naszej ocenie całkowicie nieuzasadniona i sprzeczna z wytycznymi Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego. Jeśli pani przewodnicząca pozwoli, jeszcze dwa słowa przewodniczący Rady Związku Banków Polskich mógłby...

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Poprosimy państwa o dyscyplinę w wypowiedziach, dlatego że chcielibyśmy i są również głosy, żeby ta Komisja w miarę.. zakończyła procedowanie tych kilku stron. Jest taka prośba. Bardzo proszę.

Przewodniczący Rady Związku Banków Polskich Cezary Stypułkowski:

Dzień dobry państwu. Cezary Stypułkowski. Chciałem zwrócić uwagę na dwie rzeczy.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Poprosimy o nazwisko do protokołu.

Przewodniczący Rady Związku Banków Polskich Cezary Stypułkowski:

Podałem. Cezary Stypułkowski, przewodniczący Rady Związku Banków Polskich. Ja oczywiście nie chciałbym nadmiernie czasu państwu zajmować. Chciałem zwrócić uwagę na trzy rzeczy. Pierwsza to jest taka, że kwestia wakacji kredytowych – oprócz tego, o czym mówił pan prezes Białek – ma wymiar, że tak powiem, zarządczo... dotyczy paradygmatów funkcjonowania banków. Banki odpowiadają w pierwszej kolejności za depozyty. Źródłem finansowania kredytów są depozyty. Główna odpowiedzialność, która jest przy nas, dotyczy zwrotu depozytów. Sytuacja, w której dopuszczamy w kolejnych latach do możliwości korzystania ze zwolnienia się ze zobowiązań, przeczy istocie bankowości. To jest powód, dla którego jako Związek Banków Polskich, jako banki, protestujemy przeciwko temu.

Punkt drugi. Chcę zwrócić uwagę, stopy procentowe spadły, one spadły w wymiarze mniej więcej 2-2,5% w stosunku do peak-u, w którym zdecydowano się na zastosowanie wakacji kredytowych w roku 2022. To jest około 30% wymiaru nominalnego stóp procentowych. I wreszcie, to co właśnie skłoniło mnie do dzisiejszej obecności, aby wzmocnić głos pana prezesa Białka, to wyraźny sygnał w stosunku do posłów i Wysokiej Izby, że nie jest naszą intencją obniżenie poziomu ciężaru po stronie banków. Myśmy się zdeklarowali jako środowisko i mam taki mandat, że tu nie chodzi o pieniądze. Tu chodzi o zasady, w tym zasady moralne. Chodzi o to, że te pieniądze skierowane na Fundusz, o którym była mowa, będą lepiej służby społeczeństwu, a my jako środowisko gotowi jesteśmy dokładnie w tym samym wymiarze zasilić Fundusz Wsparcia Kredytobiorców, który długoterminowo będzie służył ludziom w realnej potrzebie, a nie był kolejną formą rozdawnictwa pieniędzy. Mógłbym anegdotycznie opowiadać o sytuacjach kredytobiorców, którzy byli we wspaniałej formie i pierwsi korzystali z wakacji kredytowych w 2022 r. Mam przegląd tego. To dotyczy... oczywiście w swoim banku – banku, którym kieruję, ale mogę powiedzieć, że te sytuacje są moralnie naganne i takim powinniśmy się przeciwstawiać. Stąd też raz jeszcze podkreślam, sektor jest gotowy kontrybuować środkami, ale do rozwiązania, które długoterminowo wspiera ludzi w realnej potrzebie, a nie służy rozdawnictwu, nawet z ograniczeniami, które zostały wprowadzone w tym rozwiązaniu w stosunku do tego, które było proponowane czy też zostało uchwalone przez Wysoką Izbę w roku 2022. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Dziękuję bardzo. Czy są jeszcze głosy państwa posłów? Pozwolę sobie zabrać głos. Panie ministrze, chciałam zapytać w związku z wypowiedzią pana posła Budy w zakresie oprocentowania, jakie efektywne oprocentowanie po zmianie... po zastosowaniu wakacji kredytowej taki kredyt przykładowy, może pan powiedzieć, o ile zmniejszyło się jego

oprocentowanie, bo to jest rzecz interesująca. Po drugie, w Banku Gospodarstwa Krajowego… i banki złożyły się na kwotę 2 mld zł Funduszu Wsparcia Kredytobiorców. Jak na dzisiaj wygląda wykorzystanie Funduszu Wsparcia Kredytobiorców? Ile osób skorzystało przy kryteriach, które zostały ustalone, i w jakiej wysokości, bo mówiliśmy, podwyższono tam kwotę wsparcia, kwotę udzielenia pomocy z możliwością umorzenia. Raz jeszcze poprosiłabym pana ministra o odpowiedź na to pytanie. Przy zmianie stóp procentowych, jeżeli zmieniała się stawka WIBOR czy WIRON, która jest podstawą do udzielenia kredytu, to w tym przypadku o ile w okresie poprzedniego roku – 2023, do warunków roku 2024 zmniejszyło się oprocentowanie kredytów? Czy państwo rozważali, że w sytuacji banków można by było przy zastosowaniu wakacji kredytowych… bank musiał prowadzić taką gospodarkę finansową, taki mieć plan finansowy, że odbijało się to, o czym powiedział pan przewodniczący Stypułkowski, wysokością stóp procentowych od depozytów. Ile i ja państwo... w jakiej wysokości… czy państwo robili taką ekstrapolację, że gdyby zwiększyło się oprocentowanie depozytów, to jakie by były przychody? Czy prawdą jest to, co powiedziano, że w przypadku zastosowania wakacji kredytowych w kwocie 15 mld zł strata Skarbu Państwa z tytułu podatku CIT to 3 mld i jeżeli dzisiaj ocena skutków regulacji wynosi około… zastosowanie, prognoza wynosi około 10 mld zł, to 2 mld zł rozumiemy, że z tego typu będą mniejsze przychody z tytułu podatku CIT. I ostatnie pytanie, jak wygląda spłacalność tego rodzaju kredytów? Bo rzeczą ważną dla nas jest również sprawa budownictwa społecznego mieszkań na wynajem i szukania środków, które dawałyby szansę na taki program. Czy taki program jest przygotowany? Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Jurand Drop:

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca. Dziękuję bardzo państwu za pytania i komentarze. Postaram się odpowiedzieć na tyle, na ile zdołałem zanotować, a potem poproszę współpracowników o pomoc. Będę starał się mówić głośniej, przepraszam bardzo. Postaram się odpowiedzieć na pytania, jakie zdołałem zanotować. Potem poproszę współpracowników. Postaram się to zrobić szybko. Pani posłanka Łośko pytała o liczbę beneficjentów. Mamy to dobrze obliczone, że przy współczynniku „rata do dochodu" na poziomie 30% liczba uprawnionych kredytów do tego instrumentu to jest 562 tys. kredytów. Tutaj jest precyzyjna odpowiedź.

Jeśli chodzi o pytania... Pytania pana ze Związku Banków Polskich były głównie retoryczne, natomiast jedno łączy się z pytaniem pana posła Budy, to znaczy, jaka była sytuacja nadzwyczajna, która uzasadnia to, że teraz procedujemy taki projekt. To jest fakt, że stopy oprocentowania kredytów obecnie są cały czas na poziomie wyższym, niż były w przed lipcem 2022 r. I to jest to, dlaczego to w tym momencie robimy. Oczywiście, odpowiadając teraz…

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Jeszcze raz, teraz są wyższe? Przecież oprocentowanie kredytów spadło, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Jurand Drop:

Stopy procentowe.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Stopy procentowe spadły.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Jurand Drop:

W stosunku do tego, do momentu, kiedy były zaciągane kredyty.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Ale nie mówimy 0,2... Rozumiemy.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Jurand Drop:

Ale to jest odpowiedź na pytanie…

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Ale rok do roku, okej. Ale mi chodzi... Dobrze.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Jurand Drop:

Natomiast pytanie pana posła Budy było takie, co się zmieniło od lat 2022-2023. Zmieniła się sytuacja gospodarcza, zmieniła się inflacja i zmieniły się stopy procentowe. Inflacja w tym momencie… najnowsze informacje były 1,9%, ale to jest wyjątkowa miesięczna, natomiast w tamtym poprzednim okresie, który był wspominany i do którego były robione poprzednie wakacje kredytowe, to było kilkanaście procent, prawie 20. Wobec czego sytuacja gospodarcza jest w tej chwili zupełnie inna, jeśli mówimy o sytuacji kredytobiorców. Więc teraz, o ile – było także pytanie pana posła Budy – o ile spadły raty kredytu. Dzięki pomocy pani – to są obliczenia takie ad hoc zupełnie – to dla kredytu 300 tys., 30 rat i patrząc na spadek WIBOR-u (o to pytała pani poseł, o ile spadł WIBOR w ciągu ostatniego roku – lekko powyżej 1%, 1,07 od lipca poprzedniego roku), to spadek raty kredytu przy zmiennym oprocentowaniu to jest mniej więcej 200-300 zł. To jest obliczenie takie ad hoc.

Jeśli chodzi o stwierdzenie, że to nic nie kosztuje budżetu, to oczywiście to stwierdzenie zostało negatywnie zweryfikowane i pan prezes Białek wcześniej mówił o 3 mld zł z CIT-u, natomiast jeśli chodzi o koszty tego rozwiązania, to obliczyliśmy dla naszego konkretnego projektu ustawy z tym współczynnikiem 30% rata do dochodu, to ubytek na CIT-ie szacujemy na 625 mln zł. Wobec czego oczywiście wakacje kredytowe mają skutki budżetowe.

Z następnych pytań... Jeśli chodzi o pytania, o które pytała pani przewodnicząca, czyli jak się zmieniały... jak się zmieniło efektywne oprocentowanie w wyniku wakacji kredytowych, czy robiliśmy ekstrapolację kosztów, to takie dane są, myślę, jakby koncepcyjnie trudne do osiągnięcia, więc nie robiliśmy specjalnych obliczeń w tym zakresie. To, co powiedziałem, liczyliśmy, ile będzie uprawnionych kredytów, również w zakresie takim, w jakim to się da policzyć. Na przykład nie da się policzyć dla osób, które mają trójkę dzieci. Takich danych... nie da się tego policzyć. Wobec czego również odpowiedź na te dwa pytania jest trudna.

Jeśli chodzi o spłacalność kredytów w zakresie TBS-ów, to prosiłbym pana z Ministerstwa Rozwoju.

Dyrektor Departamentu Mieszkalnictwa Ministerstwa Rozwoju i Technologii Juliusz Tetzlaff:

Juliusz Tetzlaff, Departament Mieszkalnictwa, Ministerstwo Rozwoju i Technologii. Odpowiadając na pytanie pani przewodniczącej o kwestie spłacalności kredytów zaciąganych przez Towarzystwa Budownictwa Społecznego, ta spłacalność jest dobra i w zasadzie Bank Gospodarstwa Krajowego ma chyba ponad 90... W zasadzie spłacalność kredytów jest pełna. Natomiast kwestia, dla której między innymi w tych przepisach tej ustawy znalazły się przepisy pozwalające TBS-om skorzystać także z wakacji kredytowych na kredyt udzielany w BGK wynika z tego, że podwyższenie raty przekłada się po prostu na wysokość czynszu, które TBS-y pobierają od swoich lokatorów. Stąd też, aby ochronić lokatorów, wprowadzane są wakacje również dla Towarzystw Budownictwa Społecznego.

Mogę także powiedzieć w zakresie pytanie odnośnie tego, czy program dla tego budownictwa społecznego jest procedowany, że wczoraj do konsultacji społecznych i uzgodnień międzyresortowych została wysłana ustawa, która zwiększa finansowanie tego budownictwa. Roczny poziom finansowania podnosimy z 1 mld do 5 mld zł. W tym są również kredyty i dopłaty do kredytów udzielanych przez BGK na budowę mieszkań społecznych, czynszowych.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Dziękuję bardzo. A zatem przeprowadziliśmy pełną dyskusję. I w tej chwili będziemy przechodzić do szczegółowego rozpatrzenia projektu ustawy.

Nie widzę uwag w sprawie rozpatrywania projektu ustawy. Stwierdzam przyjęcie powyższej propozycji i informuję, że tym sposobem zostało zamknięte pierwsze czytanie.

I przechodzimy do szczegółowego rozpatrzenia projektu ustawy.

Czy są uwagi do tytułu ustawy? Nie widzę.

Uważam, że tytuł ustawy został przyjęty.

Art. 1. Art. 1, pkt 1... czy są państwa uwagi? Nie widzę… Jest uwaga? Bardzo proszę.

Dyrektor Zespołu Prawno-Legislacyjnego Związku Banków Polskich Katarzyna Urbańska:

Dziękuję bardzo. Katarzyna Urbańska, Związek Banków Polskich. W nawiązaniu do wypowiedzi pana prezesa Białka odnośnie właśnie kryteriów dostępowych do Funduszu Wsparcia Kredytobiorców prosimy o rozważenie możliwości zmiany tych kryteriów wskazanych w art. 3 ust. 1 w tiret drugim, ponieważ niestety tym propozycjom, jakkolwiek tutaj pan prezes powiedział, że popieramy absolutnie wszelkie zmiany związane z liberalizacją Funduszu Wsparcia Kredytobiorców, to ta zmiana, mamy poczucie, nie do końca została przeanalizowana. To jest dokładnie ta sytuacja, która spowoduje, że po wprowadzeniu tej zmiany będziemy musieli zmienić politykę kredytową, ponieważ ze względów ostrożnościowych nie będziemy mogli udzielać kredytów kredytobiorcom, którzy w tym samym momencie będą się kwalifikowali na wsparcie z Funduszu Wsparcia Kredytobiorców. Prosimy o utrzymanie tego przepisu w dotychczasowej wersji. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Panie ministrze, czy pan odpowie na to pytanie? Bo to jest sprawa oceny zdolności kredytowej i jeżeli takim zapisem możemy spowodować, że nie będzie… ocena zdolności kredytowej i kwalifikacja od razu do Funduszu Wsparcia, to chyba nie na tym nam zależało. Jeżeli pan minister jest przygotowany, to może odpowiedzieć w tej chwili, a jeżeli nie, to uprzejmie poprosimy, żebyśmy mieli informację do drugiego czytania. Jak możemy się umówić w związku z tymi uwagami?

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Jurand Drop:

Jak rozumiem, to jest zmiana w pkt 3, dwukrotność kwoty zastępuje się wyrazem „dwuipółkrotność”, to tak zmienia fundamentalnie? Z tego co pamiętamy, w czasie konsultacji to było uzgadniane, wobec czego może ustosunkujemy się na piśmie, bo mieliśmy wrażenie, że to jest uzgodnione.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Bo rozumiemy, że jeżeli to będzie kwalifikowało się automatycznie do Funduszu Wsparcia Kredytobiorców, to kwota 2 mld zł, ona uzupełniana jest od 600 mln, potem powiększana do kwoty 2 mld zł, ona się szybko wyczerpie i w tym zakresie potrzebne będzie wsparcie. Bardzo prosimy, panie ministrze, o udzielenie zwrotnej odpowiedzi, jeżeli dzisiaj nie ma… dzisiaj traktujemy tę uwagę jako sugestię. Poprosimy stronę społeczną o napisanie uwagi do sekretariatu Komisji. Członkowie Komisji Finansów będą mogli się z nią zapoznać, jak ona tylko dobrze do sekretariatu Komisji, tak aby do drugiego czytania na sali można było... Pan minister jest gotowy do odpowiedzi. Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Jurand Drop:

Ponieważ dyskutowaliśmy w czasie konsultacji, to poproszę pana dyrektora, żeby przypomniał.

Zastępca dyrektora Departamentu Rozwoju Rynku Finansowego Ministerstwa Finansów Jarosław Niezgoda:

Dzień dobry, Jarosław Niezgoda, zastępca dyrektora Departamentu Rozwoju Rynku Finansowego. Ten projekt podlegał konsultacjom i w jego pierwotnej wersji ministerstwo zaproponowało zastąpienie tej dwukrotności kwoty trzykrotnością. Oczywiście wtedy Związek Banków Polskich wskazał, że podniesienie do trzykrotności kwoty pomocy społecznej może powodować ograniczenie udzielania kredytów dla kredytobiorców w związku z tym, że osoby te będą od razu kwalifikowały się do wsparcia z Funduszu Wsparcia. My wyszliśmy naprzeciw tej uwadze i razem ze związkiem Banków Polskich konsultowaliśmy się i ustaliliśmy wspólnie, że kwota dwuipółkrotności jest kwotą zasadną. Więc teraz troszkę dziwi nas stanowisko związku, który, wcześniej jednak, mam wrażenie, że uzgodniliśmy ten przepis. Dlatego z tym przepisem poszliśmy dalej, na Radę Ministrów i tutaj, do Sejmu.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (KO):

W związku z takimi uwagami poprosimy jednak mimo wszystko o konsultację, żeby w tym przypadku nie było automatyzmu, że udzielony kredyt kwalifikuje się do Funduszu Wsparcia Kredytobiorców, bo to pokazuje, że każdy kredyt na dzisiaj będzie mógł otrzymać wsparcie, nawet ten nowy otrzymywany przy ustalonych kryteriach dotyczących oceny zdolności kredytowej. Na sali siedzi przedstawiciel, wiceprzewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego i wydaje się, że w tym zakresie również taką... na pewno podzielałby, że w ten sposób nie powinno się udzielać kredytów.

Dobrze, ale nie mamy żadnej poprawki na ten moment. Zatem zmiana 1 w art. 1 została przyjęta.

Zmiana 2. Czy są uwagi państwa posłów? Nie widzę. Czy jest sprzeciw przyjęcia zmiany 2? Nie słyszę.

Zmianę 2 przyjęliśmy.

Przechodzimy do artykułu... Zmiana 3. Czy są pytania, uwagi państwa posłów? Nie widzę. Czy jest sprzeciw przyjęcia zmiany? Nie słyszę.

Zmianę 3 przyjęliśmy.

Zmiana 4. Czy są uwagi państwa posłów? Czy jest sprzeciw przyjęcia zmiany 4? Nie słyszę.

Zmianę 4 przyjęliśmy.

Przechodzimy do art. 2. Do art. 2 zostały zgłoszone poprawki, do zmiany... do art. 2 zmiana 1 zostały przedłożone państwu poprawki, wskazujące na uregulowanie w taki sposób, aby przy ostatniej poprawce, wejście w życie ustawy 7 dni, możliwe było zastosowanie wsparcia kredytobiorców, o czym wcześniej mówiłam, pokazując, że w okresie od 1 czerwca do 31 sierpnia, a nie tak, jak wcześniej w wymiarze dwóch miesięcy, i od 1 września do 31 grudnia, w wymiarze również dwóch miesięcy. Bardzo proszę, pan poseł Zandberg.

Poseł Adrian Zandberg (Lewica):

Dwie uwagi do art. 2. Jedna uwaga, którą już zgłosiłem do Biura Legislacyjnego. Wydaje mi się, że w tym artykule jest błąd logiczny...

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Tak, tak...

Poseł Adrian Zandberg (Lewica):

… bo ile dobrze rozumiem, to w logice prawniczej alternatywa rozłączna, podobnie jak w przypadku rachunku zdań w logice formalnej, w przypadku spełnienia dwóch kryteriów daje wynik negatywny. Więc w ustawie, powinno być „lub” a nie „albo”, bo w przeciwnym razie ktoś, kto spełnia kryterium „raty do dochodu” i zarazem ma troje dzieci na wychowaniu, nie miałby prawa do tego, żeby skorzystać z tego mechanizmu. Od strony technicznej, myślę, że warto by było ten kiks zweryfikować.

Natomiast od strony już takiego porządku wartości, to moje pytanie do ministerstwa, bo jeżeli idziemy w stronę tego, żeby wprowadzić mechanizm dopuszczenia w oparciu o „ratę do dochodu”, to czemu nie stosujemy go jednak nieco bardziej uniwersalnie i wyłączamy z niego te rodziny z trójką dzieci, które jednocześnie są rodzinami bardzo zamożnymi. Czy nie byłoby rozsądniejsze, jeśli już iść drogą mechanizmu „rata do dochodu”, po prostu dać tutaj inny poziom „raty do dochodu” w przypadku tych rodzin wielodzietnych. To pytanie do autorów ustawy z ministerstwa. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Jedno wyjaśnienie. Chciałabym powiedzieć, tak, złożyłam poprawkę, o której pan poseł mówi i zgoda, bo w trakcie tej debaty pan poseł Zandberg zwracał uwagę, aby wyraz „albo” zastąpić wyrazem „lub”, i jest taka poprawka. Czyli łącznie te dwie rzeczy wprowadzamy, czyli wprowadzamy terminy skorzystania z wakacji kredytowych i zamianę słowa „albo” – w obu przypadkach, zarówno w ust. 1... pkt 1, w ust. 1 i 2 wyrazem „lub”. Pani wiceprezes Związku Banków Polskich, pani Agnieszka Wachnicka poprosiła o głos w zakresie wypowiedzi pana posła Zandberga – tak rozumiem.

Wiceprezes Związku Banków Polskich Agnieszka Wachnicka:

Tak. Dziękuję, pani przewodnicząca. Chciałbym zwrócić uwagę w ogóle na taki trochę błąd w kalibracji i nieprawidłową kalibrację warunków dostępowych do wakacji kredytowych. Pierwsza kwestia dotyczy parametru „rata do dochodu", która jest ustawiona na innym poziomie niż w przypadku Funduszu Wsparcia Kredytobiorców, co już samo w sobie nie znajduje uzasadnienia i trudno to uzasadnić, ale jest również to, o czym wspominał pan poseł Zandberg. Parametr „rata do dochodu" powoduje, że z wakacji kredytowych będzie mogła skorzystać osoba, która płaci ratę 2 tys. zł i zostaje jej 4 tys. zł dochodu, ale też osoba, która płaci ratę 9 tys. zł i zostaje 30 tys. zł dochodu do dyspozycji. Pytanie, czy to jest osoba, która potrzebuje wsparcia i czy rzeczywiście do tego powinniśmy dążyć? A to niestety jest związane z bardzo wysoko ustawionym limitem wartości kredytu, ponieważ osoba, która jest w stanie zaciągnąć kredyt w wysokości 1200 tys. zł to jest osoba, która musi dysponować ponadprzeciętnym, znacząco ponadprzeciętnym dochodem i nawet jeżeli prowadzi duże gospodarstwo, to wciąż pozostaje jej do dyspozycji dochód znacznie przekraczający przeciętny dochód w gospodarce. Bardzo dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, ale poprawki nie mamy. Przeprowadzimy tę dyskusję. Bardzo proszę, o głos poprosił przedstawiciel Lewiatana, pan Adrian Zwoliński.

Dyrektor Departamentu Rynku Finansowego i Prawa Korporacyjnego Konfederacji Lewiatan Adrian Zwoliński:

Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca. Bardzo zwięźle z naszej strony. Z propozycji zmian, które przedstawiliśmy, chciałbym przytoczyć tylko cztery, łącznie z pytaniami. Pierwsze to właśnie czemu nie wykluczono kredytów na stałą stopę? To jest pytanie. Druga kwestia dotyczy podstawowego warunku dostępowego, jego wymiaru, jakim jest rata do dochodu. Jego ustalono na takim a nie innym poziomie. My proponujemy 40% właśnie po to, żeby precyzyjniej zaadresować adresatów wakacji kredytowych, a nimi powinny być osoby znajdujące się w trudnej sytuacji finansowej. Obecny poziom raty do… RDD wydaje się być po prostu nieadekwatny, jeżeli chodzi o to kryterium. Tak jak zostało już wskazane, sam poziom RDD, sam ten warunek nie jest wystarczający. Istotny jest tutaj próg. Stąd też proponowalibyśmy, aby ten próg zmniejszyć, tak aby od 500 tys. zł dla osoby samotnej oraz od 600 tys. zł dla osób prowadzących wspólne gospodarstwo domowe. Czemu taki próg a nie inny? Ponieważ taki wskazany jest w rozwiązaniu w ramach Kredytu 2%.

Tutaj oczywiście pojawi się kolejne pytanie. Skoro ustawodawca, to znaczy, państwo, wskazał takie progi jako te, które upoważniają do uzyskania wsparcia od samego państwa, to tym bardziej powinien wskazać takie progi w przypadku, kiedy koszt ma ponosić prywatny przedsiębiorca, w tym przypadku bank. Więc pytanie, skąd taki, a nie inny próg kredytu, tak wysoki, który niestety nie rozwiązuje tego problemu i który prowadzić będzie, że to wsparcie będzie trafiało do osób, które nie potrzebują tego wsparcia.

I ostatnia kwestia, o którą chciałem zapytać, to już są takie kwestie techniczne, one dotyczą sposobu składania wniosku. Sugerujemy, aby była możliwość – ale nie obowiązek – możliwość dokonania przez bank weryfikacji spełnienia przesłanki dochodowej przez kredytobiorców, bo obecnie de facto takiej możliwości nie ma, i wycofanie wakacji kredytowych w przypadku ustalenia, że kredytobiorca nie spełnił kryterium dochodowego. Ta weryfikacja byłaby taka pierwotna, na przykład na podstawie historii wpływów na rachunek, a jeżeli bank powziąłby wątpliwości, to mógłby zawnioskować na przykład o zaświadczenie o dochodach albo decyzję o przyznaniu renty czy emerytury. To byłaby – podkreślam – możliwość, a nie obowiązek. Czemu wreszcie obecnie takiej możliwości nie ma, czyli de facto nie ma realnego instrumentu do weryfikacji oświadczeń, które są składane. Jest to też właśnie kluczowe dla odsiania osób, które są w bardzo trudnej sytuacji, potrzebują tego instrumentu od osób, które nie potrzebują. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Dziękuję bardzo. Jeszcze jest jeden głos. I proszę się przedstawić. Bardzo proszę.

Dyrektor Zespołu Prawno-Legislacyjnego Związku Banków Polskich Katarzyna Urbańska:

Dziękuję bardzo. Katarzyna Urbańska, Związek Banków Polskich. Szanowni państwo, my również chcielibyśmy postulować wyłączenie kredytów o stałej stopie oprocentowania. Kwestia ta w zasadzie została uzasadniona. Sam kształt tego kredytu jakby chroni kredytobiorców przed podwyżką stóp procentowych. Wyłączenie tychże kredytów pozwoli na bardziej punktowe i adekwatne wsparcie osób, które na pewno bardziej tego potrzebują.

Druga poprawka, propozycja, szanowni państwo, do rozważenia. Tak jak tutaj pan prezes Białek w swoim wystąpieniu bardzo mocno podkreślał, że my cały czas stoimy na stanowisku, że tym podstawowym narzędziem wspierającym kredytobiorców w trudnej sytuacji powinien być Fundusz Wsparcia Kredytobiorców i tak, jak pan prezes zechciał powiedzieć w swoim wystąpieniu, niestety prawdopodobnie będzie tak... Ten projekt przewiduje równoległą możliwość korzystania z obu narzędzi, natomiast najprawdopodobniej będzie sytuacja wyglądała w taki sposób, że osoby, które kwalifikują się na fundusz wsparcia, pójdą po wakacje kredytowe, podczas gdy lepsze rozwiązania mają w Funduszu Wsparcia Kredytobiorców.

Postulujemy rozważenie wprowadzenia takiej poprawki, która wyprowadzałaby pierwszeństwo wykorzystywania Funduszu Wsparcia Kredytobiorców, a tylko w sytuacji, kiedy kredytobiorca nie łapie się na te kryteria z tejże ustawy, może zastosować dopiero przepisy tej ustawy i skorzystać z tych wakacji kredytowych, o których w tej chwili mówimy.

Szanowni państwo, ostatnia uwaga – obiecujemy – z naszej strony. Szanowni państwo, bardzo prosimy o rozważenie uchylenia przepisów o tak zwanych wakacjach kredytowych covidowych, które nie zostały uchylone do tej pory i one wciąż obowiązują, podczas gdy już od kilku miesięcy w ogóle już nie ma pandemii. Stan ten został odwołany, natomiast przepisy te niestety nie przewidywały momentu wygaszenia tych przepisów, uchylenia i one po prostu cały czas obowiązują, pomimo tego, że de facto w Polsce ustał stan epidemiczny. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Panie ministrze, jeszcze zadam pytanie. Czy możliwe jest korzystanie z dwóch instrumentów – funduszu wsparcia i wakacji kredytowych? Bo jeżeli… Rozumiemy, że zastosowano dwa mechaniczny, więc osoby będą mogły korzystać z obydwu, tak?

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Jurand Drop:

Dziękuję bardzo. Dziękuję bardzo za wszystkie pytania. Rozpoczynając od końca, od tego ostatniego pytania, tak, jest możliwe korzystanie z dwóch instrumentów, a także... ale również można korzystać z jednego i wtedy ten wybór instrumentu zależy od danej osoby. Banki informują na pewno o możliwości skorzystania albo z wakacji kredytowych, albo Funduszu Wsparcia Kredytobiorców i tworzenie przepisów, które były wymagały, że ten pierwszy a ten drugi, to raczej ogranicza swobodę.

Jeśli chodzi... przepraszam, idę od tyłu, dlatego będą takie pytania, które ostatnio były zadane. Uchylenie przepisu o wakacjach... przepisów covidowych ogólnie, to jest dużo szerszy problem, nie tylko tutaj... wykraczający znacznie poza przepisy tej ustawy, o której dzisiaj mówimy i pewnie gdzieś w przyszłości, w ramach sprzątania w ogóle po... legislacyjnego po okresie covidowym pewnie to zostanie podjęte. Więc to nie jest przedmiot obecnego... obecnej ustawy.

Kwestia kredytów o stałej stopie procentowej, to jest kwestia, która... kontynuujemy to, co było wcześniej przyjęte i wprowadzone w poprzedniej ustawie o wakacjach kredytowych, a ją zmieniamy. To jest kontynuacja tego, co było, więc, prawdę mówiąc, nie podchodziliśmy do tego, bo to by bardzo skomplikowało technicznie i w komunikacji publicznej... Oczywiście kredyty o zmiennej stopie były największym problemem, ale też stanowiły największą ilość w ogóle kredytów udzielanych.

Teraz pytania… To było pierwsze pytanie Lewiatana. Drugie pytanie. Jeśli chodzi o współczynnik rata do dochodu 30% a 40%, to ten niższy próg został przyjęty dlatego, żeby objąć więcej beneficjentów. Z naszych wyliczeń wynika, że to jest dwa razy więcej

beneficjentów. 40% zbyt ograniczałoby tę liczbę osób, które mogą skorzystać z wakacji kredytowych. Natomiast próg 1200 tys. zł jako znaczny dochód został przyjęty, żeby ograniczać nadużycia i ograniczać rzeczywiście takie sytuacje, kiedy jest to nieuzasadnione z punktu widzenia także jakiejś tam sprawiedliwości społecznej, co było opisywane wcześniej przez kogoś innego – przepraszam nie zanotowałem przez kogo – bardzo duże dochody i duży kredyt, małe dochody i mały kredyt. Tutaj jest takie same traktowanie, natomiast ten pułap 1200 tys. ma ograniczać sytuacje, kiedy są dla bardzo bogatych osób, które niekoniecznie powinny korzystać z takiego rozwiązania jak wakacje kredytowe. Nie dla nich to jest stworzone.

Weryfikacja przesłanek. Myślimy, że nawet z punktu widzenia banków to przychodzenie z toną dokumentów i udowadnianie czegoś jest dosyć rzeczą biurokratyczną. Rozwiązania oparte o oświadczenia woli pod sankcją – tutaj jest dosyć istotna sankcja – wydaje się najprostszym rozwiązaniem i również było wcześniej stosowane.

Pierwsza… Wydaje mi się, że o sprawie trójki dzieci. O, było rzeczywiście pytanie czy też sugestia, żeby zastosować inny wskaźnik „rata do dochodu" dla bogatych rodzin z trójką dzieci i dlaczego nie jest wprowadziliśmy różnych wskaźników. Głównie z powodów praktycznych. Po prostu prawdopodobnie tych bogatych rodzin z trójką dzieci, które akurat mają kredyt zaciągnięty przed lipcem 2022 r. nie jest duża ilość, a gdybyśmy wprowadzili dużą ilość zróżnicowanych pułapów – również nad tym zastanawialiśmy się – to byłoby to bardzo skomplikowane, biurokratyczne nieprzejrzyste zarówno dla tych korzystających z wakacji kredytowych, jak i bardzo trudne do wprowadzenia w praktyce dla banków.

I ostatnia sprawa, która była pierwszą, czyli uwaga pana posła Zandberga: kiks „albo" – „lub" przyjmujemy z pokorą i oczywiście jest to słuszna uwaga. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Mamy poprawkę, panie ministrze, w tym zakresie. A zatem...

Poseł Adrian Zandberg (Lewica):

Ja mam tylko jedno uzupełniające pytanie, również do banków, czy to faktycznie byłby techniczny problem z punktu widzenia rozpatrywania wniosku?

Prezes Związku Banków Polskich Tadeusz Białek:

Nie byłby żaden problem.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Łukasz Kasiak:

Pani przewodnicząca, chcielibyśmy na końcu zabrać głos w odniesieniu do poprawek, które zostały zgłoszone.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Czy pan poseł może powtórzyć swoje pytania ostatnie?

Poseł Adrian Zandberg (Lewica):

Nie, nie, to było pytanie do banków, bo pan minister powiedział, że byłby to problem w procedowaniu. Chciałem więc zapytać stronę bankową, na ile to faktycznie to byłoby problemem, tak z czystej ciekawości, ale już dostałem odpowiedź poza ogólnym obiegiem, że banki myślą, że nie byłoby to problemem z ich strony. Ale to była zupełnie uwaga na marginesie.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Ale, panie pośle, czy dotyczyło to kwoty wysokości udzielanego kredytu, tak?

Poseł Adrian Zandberg (Lewica):

Nie, chodziło o to, że w tym momencie mamy wprowadzoną zasadę, w której możliwość skorzystania jest związana albo ze współczynnikiem raty do dochodu albo spełnieniem kryterium trójki dzieci, tak? Moje pytanie do ministerstwa było takie, czy nie byłoby z punktu widzenia sprawiedliwości społecznej, idąc mechanizmem raty do dochodu, sensowniejsze po prostu wprowadzenie innego poziomu raty do dochodu dla tych gospo-

darstw, które mają sporo dzieci, ale jednocześnie są bardzo zamożne. Ministerstwo powiedziało, że ich zdaniem z przyczyn praktycznych lepiej by było tak nie robić, żeby nie przygnieść nadmiarem biurokracji strony bankowej przy procedowaniu. Więc stąd moje pytanie do strony bankowej, czy to faktycznie przygniata czy nie. Ale było to pytanie na marginesie i odpowiedź już uzyskałem.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Nie ma to żadnego znaczenia dla banków. Chcę panu powiedzieć, że nie ma żadnego kłopotu dla banku. Tak jest. Ale poprawek... jesteśmy w dalszym ciągu przy poprawkach. A zatem art. 2, zmiana 1. Jest poprawka dotycząca terminów, o których mówimy, które zostały zaproponowane. Czy jest sprzeciw? Biuro Legislacyjne.

Legislator Łukasz Kasiak:

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca, chcę uporządkowania dyskusji. Rzeczywiście w pkt 1 mamy trzy poprawki. Czyli ta poprawka, którą pani teraz przedstawiła, poprawka związana ze zmianą spójnika i poprawka dotycząca zmiany w lit. d) dotycząca ust. 7. W odniesieniu do pierwszej poprawki, czyli zmiany terminu wejścia w życie i przesunięcia wakacji kredytowych na termin od 1 czerwca, to chcieliśmy zwrócić uwagę na to, że w kontekście tego 1 czerwca – pierwsza kwestia – istnieje niewielkie, ale jednak ryzyko, że przy wykorzystaniu konstytucyjnych terminów przewidzianych dla organów biorących udział w procesie legislacyjnym, czyli Senatu i Prezydenta może być taka sytuacja, że ten termin 1 czerwca nie zostanie dochowany, bo przesunięcie wejścia w życie, oczywiście jak najbardziej słuszne, z terminu majowego, który był w zasadzie nieosiągalny czy teraz byłby nieosiągalny, na termin płynny, nie sztywny, na 7 dni od dnia ogłoszenia jest jak najbardziej słuszne. Natomiast teraz trzeba się odnosić do tego terminu 1 czerwca. Pierwsza więc kwestia to są te terminy dla organów konstytucyjnych biorących udział w procesie legislacyjnym. Druga kwestia jest taka, że teoretycznie istnieje taka szansa, że wliczając te 7 dni od dnia ogłoszenia, przepisy mogłyby wejść w życie z mocą wsteczną. I w tym kontekście pytanie, jak by wyglądała kwestia rozpatrywania wniosków, czy w ogóle tego czerwca, składania wniosków za czerwiec w sytuacji, w której przy może niewielkim, ale jednak prawdopodobieństwie, że te przepisy weszłyby w życie po 1 czerwca? To jest pytanie odnośnie poprawki 1. Natomiast w odniesieniu do tej poprawki dotyczącej spójnika, to jak najbardziej pan poseł Zandberg ma rację. Ta alternatywa rozłączna powinna być zastąpiona spójnikiem „lub” w dwóch miejscach. Chodzi o ust. 3a i ust. 6.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Rozumiemy, że w art. 2, w zmianie 1 mamy punkt a), chodzi o terminy, o które pan mecenas pytał w tej chwili pana ministra. W punkcie b) i c) zastępujemy słowo „albo” wyrazem „lub”. To jest uwaga zgłoszona przez pana posła Zandberga.

Mamy jeszcze zmiany w punkcie... w lit. d) dotyczącej składania oświadczeń. Ja jeszcze tylko jedno. To doprecyzowanie w zakresie składania oświadczeń, że wszelkiego rodzaju składane oświadczenia przez klienta, konsumenta czy kredytobiorcę, że jest świadomy odpowiedzialności karnej za składanie fałszywego oświadczenia, dotyczącego wszystkich warunków możliwości udzielenia wsparcia z Funduszu Wsparcia Kredytobiorców i że wszystkie informacje, związane z wysokością dochodów są dokumentami prawdziwymi i jego oświadczenie jest składane pod rygorem nieważności w momencie korzystania z dużego wsparcia, z możliwości umorzenia wsparcia w zakresie Funduszu Wsparcia Kredytobiorców.

A zatem kolejno, czy do poprawki 1 złożonej przeze mnie, dotyczącej zmiany art. 73 (to jest zmiana 1 w art. 2, punkt a) czy jest sprzeciw przyjęcia tej poprawki? Nie słyszę.

Zatem poprawka została przyjęta.

W art. 2 w pkt 1 lit. b) i c), gdzie wyrazy „albo” zastępuje się wyrazem „lub”, czy jest sprzeciw przyjęcia tej poprawki? Nie słyszę.

Poprawka została przyjęta.

Przechodzimy... W tym punkcie również, w zmianie 1 w art. 2 w lit. d) przyjmujemy nowy zapis, związany z oświadczeniem dotyczącym odpowiedzialności karnej. Państwo dostali poprawkę. Czy jest sprzeciw przyjęciu tej poprawki? Nie słyszę.

Poprawka została przyjęta.

Przechodziły do zmiany w art. 2. A zatem przyjmujemy... Czy jest sprzeciw przyjęcia w całości w art. 2 zmiany 1 z przyjętymi poprawkami? Nie słyszę.

Zmiana pierwsza została przyjęta.

W art. 1 zmiana 2 mamy zmiany do punktu b) i c). Złożona została w tym zakresie poprawka, dotycząca między innymi wskazania... W tym przypadku poprawka dotyczy okresu. Może zastąpić zawieszenie spłaty raty kredytu w ramach instrumentu finansowania zwrotnego ze środków zlikwidowanego Krajowego Funduszu Mieszkaniowego. Proponuje się, aby zamiast 2 lat w każdym półroczu roku 2024 kredytobiorcy mogli zawieszać spłatę raty w całym roku 2024. Zmiana podyktowana jest terminarzem procesu legislacyjnego ustawy. Czy są uwagi Biura Legislacyjnego? Nie widzę. Czy jest sprzeciw przyjęcia tej zmiany w art. 2, w zmianie 2, zmian do punktów b) i c)? Nie słyszę. Zatem zmianę 2... Czy jest sprzeciw przyjęcia zmiany 2 z przyjętymi poprawkami? Nie słyszę.

Zmianę 2 przyjęliśmy.

Do art. 3 została zgłoszona poprawka...

Legislator Łukasz Kasiak:

Pani przewodnicząca, to była poprawka 1. To był element tej poprawki 1, bo to są powiązane ze sobą kwestie, ta zmiana terminu wejścia w życie i ta zmiana terminu wakacji kredytowych. To jest poprawka nr 1 i jej pkt 2.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Tak jest, to było z konsekwencjami. A zatem zmiany do art. 3 w ust. 1 i 2 w związku z przyjęciem poprawek w art. 2 nadano odpowiednie brzmienie i jest na ten temat poprawka. Czy jest sprzeciw przyjęcia tej poprawki, jako konsekwencji przyjętych wcześniej zmian? Nie słyszę.

W artykule trzecim przyjęto zmiany do ust. 1 i 2. Czy jest sprzeciw przyjęcia art. 3 z przyjętymi poprawkami? Nie słyszę.

Art. 3 z przyjętymi poprawkami został przyjęty.

Do art. 4 jest poprawka wskazująca nowy termin wejścia w życie.

Legislator Łukasz Kasiak:

Również została już rozpatrzona.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Jako konsekwencja została przyjęta razem z poprawkami w art. 2, 3 i 4. To w zestawieniu poprawek jest poprawka nr 1. A zatem przystępujemy przegłosowania... Może inaczej. Czy jest sprzeciw przyjęcia w całości procedowanego projektu ustawy z przyjętymi poprawkami? Sprzeciwu nie słyszę.

Zatem przyjęliśmy cały projekt ustawy.

Pozostaje nam jeszcze wybranie posła sprawozdawcy. Czy są zgłoszenia państwa posłów sprawozdawców?

Zgłaszam pana posła Tomasza Kostusia na sprawozdawcę tego projektu. Czy pan poseł wyraża zgodę?

Poseł Tomasz Kostuś (KO):

Tak, wyrażam zgodę. Dziękuję, pani przewodnicząca.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Czy są inne kandydatury? Nie widzę.

Zatem pan poseł Tomasz Kostuś został przyjęty jako poseł sprawozdawca Komisji.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia Komisji. Zamykam posiedzenie Komisji.

Protokół wraz z załączonym pełnym zapisem przebiegu będzie wyłożony do wglądu w sekretariacie. Dziękuję państwu, życzę miłego popołudnia, bo po wyborach się należy. Dziękuję bardzo.